

^ Een vrouw met haar kinderen bij haar tent in Tacloban, een stad in de Filippijse provincie Leyte. Deze regio werd hard getroffen door de Tyfoon Haiyan in november 2013. De kerken hebben overlevenden geholpen hun huizen en hun bestaan weer op te bouwen. Foto: ACT/Paul Jeffrey

Elke kerk een groene kerk!

Als elke kerk zou verduurzamen, zou Sjoerd van Schooneveld een andere baan moeten zoeken. De projectcoördinator voor duurzaam leven van Kerk in Actie vindt dat geen probleem. Breed grijnzend: "Als elke kerk een groene kerk is, zou mijn missie geslaagd zijn."

Drie jaar geleden is Kerk in Actie samen met Tear de GroeneKerkenactie gestart. "Samen met een groep vrijwilligers helpen we kerken in raad en daad in hun traject richting verduurzaming", zegt Van Schooneveld.

'Groene kerken', wat is dat nu precies?

"Met deze actie willen we de aandacht voor de schepping vergroten en dat tegelijkertijd zo klein en concreet mogelijk maken. Het gaat erom wat een kerk in de directe omgeving kan doen. 'Groene kerken' is geen keurmerk, maar een belofte. Je hoeft niet door een gigantische hoopel te springen, maar wél de serieuze intentie

hebben om stapjes te zetten op het pad van verduurzaming. We hebben geen blauwdrukken en schrijven niets voor. Ieder doet in de eigen omgeving wat daar het beste past en mogelijk is. Een kerk in Winterswijk is anders dan een stadskerk in Gouda."

"We delen een bordje uit. Zo'n klein remindertje aan de muur van de kerk helpt om verduurzaming bespreekbaar te maken. Op dit moment hebben zo'n 75 geloofsgemeenschappen zich aangemeld en een aantal zijn ermee bezig. Ze zitten door het hele land."

Wat doen 'groene kerken' nu vooral?

"Veel kerken zetten in op energiebeheer. Wanneer gaat de ketel aan? Hoe warm is het 's winters? Kan de temperatuur niet wat lager? Je kunt snel 20 procent op je stookkosten besparen in de kerk. Ook LED-verlichting levert een fikse besparing op. En goed om te weten: kerkleden geven vrij makkelijk voor hardware als zonnepanelen of een goede zuinige ketel."

Zorg voor de schepping is onderdeel van de diaconale opdracht

"Andere kerken hebben weer een Fairtrade en biologisch inkoopbeleid. Prachtig toch als er Fairtrade avondmaalswijn wordt geschonken! Sommige diaconieën maken het mogelijk om volkstuinjes te huren om voedsel te verbouwen voor de voedselbank of een inloophuis. In Noord-Holland halen een protestantse en katholieke diaconie samen als een moderne Ruth overtollig voedsel op van de velden. Anderen organiseren weer een serie diensten. Je ziet het, de mogelijkheden zijn eindeloos."

Waarom moet duurzaam leven een thema zijn waarover binnen kerken over wordt gesproken?

"Het is een concrete vorm van voor je naaste zorgen. Het is een oefening in het gras niet voor de voeten van een ander weg te maaien. Onze manier van leven heeft grote gevolgen voor mensen in andere landen. Denk bijvoorbeeld aan orkanen en overstromingen in het zuiden, die zijn een gevolg van de klimaatverandering. De schepping is een wonder waar we voorzichtig en in dankbaarheid mee om moeten gaan. Die mogen we niet naar de knoppen helpen. Daarover hoort een kerk te spreken. Zo staat het ook in de kerkorde. Zorg voor de schepping is onderdeel van de diaconale opdracht."

Waar moet je beginnen als je overweegt 'groene kerk' te worden?

"Begin met een inventarisatie: Wat doen we al aan duurzaam leven? Meestal gebeurt er veel meer

Klimaatloop

Met onze voetstappen willen we de wereldleiders laten weten dat de klimaatonderhandelingen niet over cijfers moeten gaan, maar over de toekomst van de wereld. Ook u kan meedoen door dit najaar als individu of groep één of meer dagen mee te lopen in de Nederlandse etappes. www.klimaatloop.nl.

Hoe ondersteunt Kerk in Actie 'groene kerken'?

Op www.groenekerken.nl is veel informatie te vinden, waaronder de toolkit. Hier kunt u zich ook aanmelden voor de nieuwsbrief.

Op 10 oktober vindt de **Groene Kerkendag** plaats in Houten. Op deze dag komt het netwerk samen en is er veel informatie te vinden en te delen over verduurzaming van kerken. Op de website van de groene kerken kunt u zich nu al aanmelden.

Scheppingszondag 6 september

Op 6 september start de landelijke campagne Klimaatloop. Ook uw gemeente kan deze zondag in het teken stellen van deze campagne voor een rechtvaardig klimaatbeleid. Geef uw kerk nu op via www.klimaatloop.nl. Hier is medio juli ook de brochure met liturgisch materiaal voor deze bijzondere Scheppingszondag te downloaden.

dan mensen van elkaar weten. Je hoeft dus niet bij het begin te beginnen. Wees niet te hard voor jezelf. En zoek kleine stapjes om dan verder te gaan. Kerk in Actie is een aanjager van activiteiten. We kunnen mensen en kerken met elkaar verbinden, bijvoorbeeld op de GroeneKerkendag op 10 oktober in Houten (zie kader). Ook hebben wij een wereldwijd netwerk."

Moet elke kerk groene kerk worden?

"Dat zou fantastisch zijn. Maar mijn ambitie zit meer in de houding dan in de aantallen. De ambitie is om de kerk een rol te laten spelen in de transitie die de maatschappij ondergaat. Wij opereren vanuit waarden. Dat kan de kerk best wat meer uitbuiten. Komend najaar komen wereldleiders samen in Parijs om te praten over nieuwe klimaatmaatregelen."

Wat is de link met 'groene kerken'?

"Dit is een belangrijke conferentie omdat er afspraken worden gemaakt over klimaatmaatregelen. Arme mensen zijn niet verantwoordelijk voor de opwarming van de aarde, maar wel het slachtoffer van de gevolgen, zoals droogte en overstromingen. Kerken willen deze mensen een stem geven en oproepen om een rechtvaardig klimaatbeleid te maken. Een brede coalitie van kerkelijke organisaties en kerken, van katholiek tot evangelisch, heeft zich verenigd om dit geluid te laten horen. Onder de noemer 'Klimaatloop, kerken op weg naar een rechtvaardig klimaatbeleid', organiseren we verschillende activiteiten, zoals de Scheppingszondag, klimaatlopen en een landelijk evenement in Utrecht op 24 oktober." ■

Maurits van Stuijvenberg, communicatiemedewerker Kerk in Actie